No. 78. 1846.

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS-BLAD.

Zondag 5 Julij.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, brengen bij deze ten gevolge eener ontvangene Missive van den Heer Kolonel, Plaatselijken Kommandant dezer Vesting, van den 2den Julij 1846, No. 510, ter kennisse der ingezetenen en verdere belanghebbenden, dat de Schietoefeningen der Miliciens, welke voor drie maanden onder de Wapenen zijn bij het 7de Reg., Inf. nog gedurende den tijd van *veertien dagen*, en wel dagelijks, Zon- en Feestdagen uitgezonderd, zullen worden voortgezet, met aanmaning om het terrein, hetwelk door het schieten zal worden bestreken te vermijden, ten einde ongelukken te voorkomen.

BREDA, den 3. Julij 1846.

DE ROY, vt.
Ter ordonnancie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 1sten Julij.

De kamer der pairs gaat steeds voort met de behandeling der wetten, die de kamer der afgevaardigden heeft aangenomen, en die bij haar nog aan de orde zijn. Zoo heeft zij gisteren niet minder dan zes wetsontwerpen aangenomen, waarvan het belangrijkste was het ontwerp tot verbetering van verscheidene havens. Heden heeft zij zich bezig gehouden met een ontwerp betrekkelijk de Poolsche vlugtelingen. De graaf *Montalembert* heeft zich van die gelegenheid bediend om over den opstand van Krakau te spreken, welke hij eene komedie noemde, zoo niet uitgedacht door het despotisme, ten minste gebezigd in deszelfs belang. De minister *Guizot* vatte terstond het woord op om den graaf te antwoorden, en was nog aan het spreken bij het vertrek van den post.

— De heer *Berlioz* heeft eene groote gouden medaille, met 's Konings beeldtenis, en met het omschrift: *Inhuldiging van den noorder-spoorweg. — De stad Rijssel aan den heer Berlioz,* ten geschenke ontvangen.

— Men heeft meermalen gesproken van de sterke speculatie in spoorwegaandeelen, welke hier sedert eenigen tijd plaats had, en de groote winsten of verliezen die daardoor geleden werden; thans heeft men berekend, dat de gezamenlijke spoorwegaandeelen in achttien dagen 87,702,000 francs van hunne waarde hebben verloren. Den 8 Junij stonden zeventien linien boven en elf beneden *pari* genoteerd; de aandeelen der eersten leverden te zamen eene winst van 292,570,000 francs, die der laatsten een verlies van 43,200,000 francs op het nominale kapitaal op, zoodat in het geheel nog eene winst van 259,370,000 francs overbleef. Sedert heeft ter beurs van Parijs eene sterke daling plaats gehad, zoodat nog slechts elf linien boven en de overigen beneden *pari* staan. De aandeelen dezer elf linien leverden den 26sten ll. nog eene winst op van 248,518,000 francs, terwijl op de overigen 76,850,000 francs werd verloren, zoodat de geheele winst den 26sten slechts 171,668,000 francs bedroeg, welke den 8sten nog 259,370,000 francs had beloopen.

— Volgens brieven van de grenzen van Portugal, schijnt de opstand zich in de provincie Minho gestadig uit de breiden; ongelukkiglijk waren daar geene troepen aanwezig. Intusschen is don *Miguel* nog slechts in éene stad, in Monte-Alegre, tot Koning uitgeroepen. Bij de bende, welke zich van Monte-Alegre heeft meester gemaakt, bevond zich geen enkel soldaat; zij bestond uit slechts tweehonderd boeren, de helft van welke zelfs niet gewapend was, en werd door een oud miguellistisch officier en een priester aangevoerd. — Latere berigten deelen mede, dat de aanhangers van don *Miguel,* door van Chaves gekomen troepen geslagen zijn.

— De krooning van paus *Pius IX* heeft den 21sten laatstleden in de St. Pieterskerk te Rome plaats gehad.

— Ter beurze waren genoteerd: 5 pCt. 121; 3 pCt. 83,30; Nap. renten 103; Spanje 3 pCt. 33¾; Rom. Leen. 100⅝.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 29sten Junij.

Brieven uit Rome, van den 18den dezer melden, dat de nieuwe Paus *Pius IX,* den vorigen dag, van het Quirinaal naar het Vatikaan gereden en vervolgens naar de St. Petruskerk gedragen is, en aldaar bezit heeft genomen van den Pauselijken Stoel. Bij deze plegtigheden, die volgens gewoonte met veel luister gepaard gingen, is Z. H. door de volksmenigte met ongemeen veel geestdrift begroet geworden. Des avonds is de stad verlicht geweest en zijn alom vreugdevuren ontstoken. De krooning zou den 24 dezer plaats hebben. Als de nieuwe staats-secretarissen werden genoemd de kardinalen *Gizzi* voor de binnenlandsche, en *Altieri* voor de buitenlandsche zaken. Voorloopig werden die betrekkingen door mons. *Bassi* vervuld. Volgens een loopend gerucht, was de Paus voornemens, binnen weinige dagen eene algemeene amnestie voor alle staatsmisdadigers uit te vaardigen. Door zoodanigen maatregel zou hij zich dadelijk bij de bevolking hoogelijk bemind maken en vele gezinnen uit droefheid en kommer verlossen.

— In een brief uit Rome van 20 Junij door de *Augsburger Allgemeine Zeitung* medegedeeld, leest men:

»Gisteren avond had de Heilige Vader twaalf kardinalen tot het houden eener congregatie bij zich vereenigd. Daar tot op dit oogenblik geen staatssecretaris benoemd is, zoo komen er geruchten van allerlei aard in omloop. Men beweert dat de Paus eenen staatsraad van zes kardinalen wil benoemen, dat de beide staatssecretariaten weder als vroeger aan één kardinaal zullen worden toevertrouwd; dat het besluit van kwijtschelding voor politieke misdadigers reeds onder de pers is, en dat nog andere belangrijke verordeningen vastgesteld zijn. Aan den vorigen staatssecretaris voor de buitenlandsche aangelegenheden, kardinaal *Lambruschini,* zou, naar men zegt, het behoud van een deel zijner vroegere functiën aangeboden, doch door hem van de had gewezen zijn, met verzoek om zich, uit hoofde van zijne verzwakte gezondheid, eenen tijd lang uit Rome te mogen verwijderen. De eenige kardinaal, van wien men met zekerheid schijnt te weten, dat hij in zijn vorige betrekking bevestigd is, is de prodatarius, kardinaal *Spinola.* Morgen zal de krooning van den Heiligen Vader in de St. Pieterskerk plaats hebben; te dier gelegenheid zijn heden morgen 3000 scudi uit zijne bijzondere kas op het voorhof van het Vatikaan aan de armen uitgedeeld, waarbij door den aandrang der menigte wanorden voorgevallen en zelfs een aantal personen gewond zijn. Heden morgen is Don *Miguel* door den Heiligen Vader in het Quirinaal in een bijzonder gehoor ontvangen.”

— Berigten uit Konstantinopel tot den 16den Junij, over Frankrijk ontvangen, melden, dat de Sultan den 14den van zijne reis naar Rumelie en Bulgarije, behouden in die hoofdstad wedergekeerd is. Hij had de terugreis van Varna naar Konstantinopel ter zee afgelegd. Blijkens een berigt van de Turksche grenzen, had de Sultan te Rustschuck, door den Oostenrijkschen veldmaarschalk luitenant *von Hess,* die te zijner begroeting was afgezonden, de uitnoodiging ontvangen, om zijne reis tot op het Oostenrijksche gebied uit te strekken en de manoeuvres van eene flotille kanonneerbooten bij te wonen, welke bij Titacl vereenigd was. Hij had echter begrepen die uitnoodiging niet te kunnen aannemen. In het zelfde berigt leest men het volgende: »Wat de resultaten van de reis des Sultans betreft, zoo mag men die veilig zoeken in het

meer bekend worden der beginselen van verdraagzaamheid welke de regering bezielen, daar de Sultan geene gelegenheid verzuimde om aan de overheden van allen rang, als zijnen uitdrukkelijken wil te doen kennen, dat alle zijne onderdanen, van welk geloof ook, gelijkelijk behandeld moesten worden. Intusschen is het bij den onverdraagzamen geest van het Islamismus zeer twijfelachtig, of zelfs het gezag des Sultans in staat zal wezen het Turksche fanatismus te beteugelen, en sommigen vermoeden dan ook, dat er eerlang een afdoende maatregel tegen de geestelijkheid zal genomen worden."

ENGELAND.

LONDEN, den 1sten Julij.

H. M. keert morgen naar deze hoofdstad terug, terwijl de vorstelijke kinderen denkelijk nog op Osbornehouse blijven zullen.

De Prins *van Leiningen*, halve broeder der Koningin, is gisteren te Portsmouth gearriveerd, en heeft zich vervolgens naar Osbornehouse begeven.

— Sir *R. Peel* heeft Zaturdag en Zondag op het verblijf der Koningin, op het eiland Wight, doorgebragt. Eerst gisteren namiddag is hij alhier teruggekeerd.

Gisteren avond heeft de hertog *van Wellington* aan het Hoogerhuis kennis gegeven, van het besluit der ministers, en er bij gevoegd, dat H. M. een' edelen lord (lord *John Russell*) ontboden heeft, met oogmerk, om hem de zamenstelling van een nieuw kabinet op te dragen. In dien stand van zaken zou het Huis zeker raadzaam oordeelen, geene beraadslagingen van eenig gewigt uit te lokken. Intusschen moesten sommige punten afgedaan worden, zoo als bijv. de verlenging van de suikerwet tot den 5 Augustus. Die wet is dan ook onmiddellijk voor de eerstemaal gelezen.

Lord *Aberdeen* heeft in dezelfde zitting kennis gegeven van de *gave regeling van het Oregon-geschil;* welke mededeeling met luide toejuichingen werd begroet.

Sir *R. Peel* heeft Maandag in het Lagerhuis kennis van het genomen besluit der ministers gegeven, om af te treden.

Lord *John Russell* bragt sir *R. Peel* gisteren morgen een bezoek, en vertrok daarna met zijn secretaris naar de tegenwoordige verblijfplaats der Koningin op het eiland Wight.

Onder de personen die deel aan de bijeenkomst namen welke Maandag avond ten huize van lord *J. Russell* gehouden werd, waren de markies van *Lansdowne*, graaf *Clarendon*, graaf *Minto*, de burggraaf *Palmerston* en lord *Cottenham.*

Bijaldien lord *Russell* niet in het vormen van een kabinet slagen mogt, voorziet men dat de Koningin in groote moeijelijkheid, bij het kiezen van nieuwe raadslieden, geraken zou, en wanneer hij daarin wel slaagt, zal hij echter denkelijk moeite hebben om zich tegen de partij der bescherming van den landbouw in het Parlement staande te houden, welke partij waarschijnlijk door nieuwe algemeene verkiezingen nog versterkt worden zou.

— Met de stoomboot *Hibernia* zijn alhier te lande berigten uit New-York van den 15den dezer ontvangen. Zij houden de verblijdende tijding van de beslechting der langdurige Oregonkwestie. Algemeen was daarover de vreugde in de Vereenigde Staten, hetwelk men hoopt dat hier te Lande in niet mindere mate het geval zal zijn. Den 10den Junij had de President aan den Senaat eene mededeeling gedaan omtrent de onderhandelingen tusschen de heeren *Pakenham* en *Buchanan*, over de grenzen van Oregon, en in den avond van den 12den gaf de Senaat, met 38 tegen 12 stemmen, zijne goedkeuring tot het maken van een verdrag op de door Groot-Brittanje gedane voorslagen; deze waren, dat de 49ste graad breedte de grenslijn zou uitmaken, dat Engeland het geheele Vancouvers-eiland bezitten en de vrije vaart op de Columbia-rivier hebben zou tot in 1863, wanneer de aan de maatschappij der Hudsonsbaai gedane concessie verstreken is.

Kort voor dat de *Hibernia* vertrok, ontving men uit Washington per telegraaf het berigt, dat het verdrag reeds geteekend en den 15den aan den Senaat ter ratificatie ingeleverd was; de Senaat zou dien dag zijne zitting niet eindigen, alvorens die werkzaamheid was volbragt.

— Volgens de jongste berigten uit Mexico, waren de Noord-Amerikaansche troepen nog niet verder voortgerukt, maar was de generaal *Taylor* voornemens, alvorens naar Monterey te trekken, de stad Camargo te bezetten, aldaar voorraadmagazijnen op te slaan en dat punt te versterken. De blokkade van Vera-Cruz was den 20. Mei afgekondigd en aangevangen, en aan de vreemde schepen een tijd van vijftien dagen toegestaan, om te laden en te vertrekken. Den 25sten bevond zich geen enkel Amerikaansch schip in die haven.

— Berigten van St. John's, New-Foundland, van den 12den Junij, melden, dat aldaar den 9den te voren eén hevige brand was ontstaan, die in korten tijd zoodanig toenam, dat binnen zeven uren het grootste gedeelte der stad, benevens de pakhuizen enz., in de asch is gelegd. Van de uitgebreidheid der ramp kan men zich een denkbeeld vormen, wanneer men nagaat, dat twee geheele straten, ieder ruim eene mijl lang, benevens alle staande gebouwen, de uitgebreide bergplaatsen van de werf, de meeste openbare gebouwen, de drukkerijen der meeste bladen en andere instellingen geheel zijn vernield. Slechts drie bakkerijen en eene smidse is overgebleven; 12000 menschen zijn door deze ramp van huis en have beroofd. Er zijn onmiddellijk comitté's gevormd, om zoo veel doenlijk te voorzien in de behoeften der noodlijdenden.

— De zeemagt van Groot-Brittanje bestaat uit 671 schepen, voerende 17,772 stukken, bemand met 40,000 koppen; die van Frankrijk uit 316 schepen, voerende 8,782 stukken, en bemand met 27,554 koppen, en die van Rusland uit 179 schepen, voerende 5,976 stukken, en bemand met 59,000 koppen. Engeland heeft 121, Frankrijk 37 en Rusland zes stoomschepen. De laatste Mogendheid heeft daarenboven de dus genaamde Kaspische vloot.

— Gisteren waren de 3 pCt. gec. 95 3/8; Nederland 2 1/2 pCt. 61 1/4; 5 pCt. 93 3/8; Brazilie 82 1/2; Mexico 27 1/8; Portugal 49; Spanje 37.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 4den Julij.

Uit Vlissingen en Middelburg wordt van den 1sten dezer het volgende gemeld:

»Nadat laatstleden Zondag Z. K. H. Prins *Hendrik* alhier ter reede was aangekomen, om het bevel van het eskader op zich te nemen, is ook alhier in dien avond aangekomen Zijne Exc. de minister van marine, die den volgenden morgen eene inspectie aan boord der schepen heeft gehouden, en des namiddags de hooge en mindere ambtenaren der marine heeft ontvangen.

»Gisteren morgen ten 9 ure verkondigde het geschut der vesting en van de schepen, dat Z. M. de Koning, met het stoomjagt *de Leeuw*, bij het eskader aankwam; met Hoogstdeszelfs gevolg liet Z. M. zich dadelijk aan boord der schepen overbrengen, om dezelve in oogenschouw te nemen. Deze inspectie, bij eene stevige windskoelte maar overigens heerlijk weder, leverde een bekoorlijk en belangrijk gezigt op, dat dan ook eene menigte aanschouwers op onze hoofden en wallen lokte.

»In den namiddag arriveerde Z. M., aan boord van het stoomjagt *de Leeuw*, alhier in de haven, en is omstreeks 5 ure weder vertrokken, om aan boord van den *Prins van Oranje*, bij Z. K. H. Prins *Hendrik*, te dineren; Hoogstdezelve kwam tegen 8 ure weder in deze vesting terug, om aldaar des nachts te verblijven.

»Met Hoogstdeszelfs gewone minzaamheid zijn de civile en militaire autoriteiten door den Koning ontvangen en met velen heeft Z. M. zich lang onderhouden.

»De stad was vol vreugde en bedrijvigheid; er waren verscheiden eerepoorten opgerigt, en des avonds was de stad op vele plaatsen geïllumineerd.

»Heden middag 12 ure is Z. M. met het koninklijk stoomjagt van de reede van Vlissingen naar Holland vertrokken.

»Bij het bovenstaande berigt kunnen wij nog melden, dat het eskader heden morgen eenige manoeuvres in zee heeft verrigt, ter hoogte der Wielingen, waarbij ook Z. M. de Koning tegenwoordig was.

»Naar wij vernemen is de vice-admiraal *Lucas*, door Z. M. tot kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw, en de hoofd-ingenieur *A. E. Tramp*, tot ridder dier orde benoemd."

Naar gemeldt wordt heeft Z. K. H. de Prins *van Oranje* een prachtig kristallen tafelservies ten geschenke gegeven aan den état-major van het schip *Prins van Oranje*, waarmede Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden uit Vlissingen naar zee zal gaan.

— Donderdag zijn Z. M. de Koning, HH. KK. HH. de Prinsen *van Oranje* en *Alexander*, Z. D. H. de hertog *van Nassau*, Z. Exc. de Minister van Marine, van den togt naar Vlissingen te 's Hage teruggekeerd.

Uit 's Hage meldt men, dat Z. M. zich eerstdaags naar Vriesland begeven zal, om die provincie en eenige andere plaatsen te bezoeken. Reeds zijn gisteren een twintigtal paarden te Amsterdam naar Leeuwarden ingescheept.

H. M. de Koningin zou zich gisteren naar Soestdijk begeven.

Te Amsterdam zijn gepasseerd HH. KK. HH. de Prinsen *van Oranje* en *Alexander*, naar het Loo gaande, en de hertog *van Nassau* naar Duitschland terugkeerende.

— Ingevolge Koninklijk besluit van den 15 Junij jl., n°. 147, is door den Minister van Finantien de *Raad van Bestuur van*

het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds ontbonden geworden, onder betuiging aan dien raad en aan ieder van deszelfs leden in het bijzonder, van 's Konings goedkeuring en welgevallen wegens den belangeloozen ijver in deze betrekking ten dienste van den Staat aan den dag gelegd.

Daarna heeft de installatie plaats gehad van den *Raad van Bestuur van het Pensioenfonds voor Burgerlijke Ambtenaren*, bij Koninklijk besluit van den 15den Junij jl., n°. 145, in voldoening aan de wet van den 9den Mei jl. (*Staatsblad* n°. 24), benoemd, en bestaande uit de heeren leden:

Jhr. *van Hoorn van Burgh*, lid van den Raad van State; mr. *C. B. Nederburgh*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; mr. *A. Deketh*, advocaat-generaal bij den Hoogen Raad der Nederlanden; jhr. *M. B. H. W. Gevers van Kethel en Spaland*, lid van de Algemeene Rekenkamer, en *W. K. van Gennep*, oud-hoofdinspecteur van de domeinen en lid van den voormaligen Raad van Administratie van het Pensioenfonds der Ontvangsten; en den secretaris, den heer *H. C. Martijn*, tot dusverre secretaris van den Raad van Bestuur van het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds; terwijl het voorzitterschap van den benoemden raad is opgedragen aan jhr. *van Hoorn van Burgh* voornoemd.

Bij het laatstgemelde Koninklijk besluit zijn voorts bij het bureau van den raad aangesteld als verificateur, de heer *J. A. Zoutman*, en als adjunct-commiesen, de heeren *M. de Ruiter* en *J. A. van den Ouweelen*, tot dusverre ambtenaren bij den Raad van Bestuur van het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds.

— De Minister van Finantien maakt heden in de *Staats-Courant* bekend, dat volgens Zijner Majesteits magtiging, na voorafgaande overbrenging in het munt-depôt bij de Nederlandsche Bank van de waarde in oude geldspecien met de vereischte aanvulling, volgens art. 4 der wet van den 18den December 1845 (*Staatsblad* n°. 90), in de jongst afgeloopene maand Junij is uitgegeven een bedrag van *vier millioen negen honderd duizend gulden* (*f* 4,900,000) aan muntbiljetten, volgens die wet daargesteld; zijnde de uitgegeven muntbiljetten van *f* 500, *f* 100, *f* 20, *f* 10 en *f* 5.

— Woensdag is door Z. Exc. den baron *van Zuijlen van Nijevelt*, Minister voor de zaken der Hervormde Eeredienst enz., vergezeld van den heer secretaris-generaal en adviseur *Jansen*, de een en dertigste vergadering der algemeene synode van de Nederlandsche hervormde Kerk geopend.

— Men verneemt dat de heer *C. A. den Tex*, welke dit jaar als lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal aftreedt, aan de provinciale Staten van Noord-Holland zijn verlangen heeft medegedeeld om bij de aanstaande verkiezing niet meer in aanmerking te komen.

— De *Nederlandsche Stoompost* meldt, maar alleen nog slechts als gerucht, dat het plan bestaan zou, om aan den Hollandschen spoorweg eene uitbreiding te geven, door het daarstellen van een zijtak naar de haven van Schiedam.

— Men verneemt, dat de heer *K. van Hulst*, te Kampen, den 18 Junij, aan den griffier bij het provinciaal hof in Overijssel een request om gratie aan Z. M. den Koning heeft aangeboden, met verzoek om daaraan, ingevolge de voorschriften van het wetboek van strafvordering, het noodige gevolg te geven.

— Dezer dagen hebben de heer *R. Le Chevalier*, *Joan Hodson*, *G. C. Bosch Reitz*, *J. J. Kluppel*, *U. Wilkens*, *P. C. Gulcher*, en *J. W. van den Broek* te Amsterdam, zich vereenigd tot oprigting eener naamlooze maatschappij, onder de benaming *Surinaamsche Maatschappij tot opbeuring van Landbouw en Nijverheid*. Het doel dezer maatschappij is, om in de kolonie Suriname, voornamelijk door de oprigting van centrale etablissementen tot suikerbereiding volgens een verbeterd stelsel, de nijverheid en den landbouw op te beuren, door de ontheffing der planters van het kostbaar onderhoud van molens en kookhuizen, de aanplanting van meerdere akkers riet te bevorderen, het lot der Negerbevolking te verbeteren door bevrijding van het nachtwerk; de suiker-productie, zoowel in qualiteit als hoeveelheid, uit te breiden en door overeenkomsten met de planters de welvaart der kolonie te vestigen en te verhoogen. Het maatschappelijk kapitaal zal *f* 5,000,000 bedragen, verdeeld in 5000 aandeelen, ieder van *f* 1000.

— Uit 's Hertogenbosch wordt gemeld:

»Den 26sten ll. is in de societeit de *Unie*, door Z. Exc. den heer staatsraad gouverneur dezer provincie namens Z. K. H. Prins *Alexander* der Nederlanden, beschermheer der handboogschutterij, aan heeren president en commissarissen dier societeit, in tegenwoordigheid van de vergaderde leden, ten geschenke gegeven geworden eene prachtige en kunstig geciseleerde (gedreven) zilver en vergulde bokaal; de bijzondere prijs, die bij het aanstaande concours door den Hoogen beschermheer zal worden gegeven, bestaat in een' rijken met zilver beslagen handboog.

»Z. K. H. heeft zich verpligt gezien te bedanken voor het gedaan aanzoek, om het feest, hetwelk te 's Hertogenbosch gevierd wordt door de Handboogschutterij, met zijne tegenwoordigheid te vereeren, omdat Z. K. H. zich naar Vlissingen moest begeven, en bij het vertrek van zijnen broeder tegenwoordig zijn.«

— Uit 's Bosch schrijft men van den 2den:

» Eergisteren avond werd door het gelui der klokken, het spelen der carillons en het uitsteken der nationale vlaggen, het feest der handboogschutterij van de societeit *de Unie* aangekondigd, en gisteren werd dit feest op eene luisterrijke wijs gevierd. Duizende vreemdelingen waren tot bijwoning daarvan van alle zijden toegestroomd. Op het bepaalde uur had, overeenkomstig het programma, de plegtige optogt plaats, waarbij men onder anderen onderscheidde, de schutterijen van Tilburg, Oirschot, Breda, Gorinchem, Zalt-Bommel, Waalwijk, enz. met hunne vaandels en schilden. Bovenal trok daarbij de aandacht een prachtige praalwagen, door zes sierlijk getuigde paarden getrokken, en welke eene hoogte en lengte van ongeveer zeven Ned. ellen had. In den top prijkte het naamcijfer van den Prins Beschermheer, lager vertoonde zich het wapen der provincie, en voorts *de Unie* zinnebeeldig voorgesteld; in het midden prijkte een bloeijende oranjeboom, van onderen met tallooze levende bloemen omplant, terwijl aan den stam de onderscheidene prijzen bevestigd waren; voorts bevonden zich in dezen wagen een dertigtal net in het wit gekleede en met bloemen omkranste meisjes, in groepen verdeeld, met de zinnebeeldige teekenen van kunsten en wetenschappen voorzien. Ten half twaalf ure begon de wedstrijd, opgeluisterd door de tegenwoordigheid van Z. Exc. den heer Gouverneur der provincie, den heer provincialen kommandant, de stedelijke regering enz. Ten half negen uren was de kamp beslist, en begaven de schutterijen die de zege behaald hadden zich naar de Troonzaal, alwaar voormelde autoriteiten met heeren president en kommissarissen der *Unie*, den schutterskoning en de commissarissen der schutterij de vergadering uitmaakten, welke de prijzen moest uitreiken.

Deze werden uitgereikt als volgt:

1.) Bijzondere prijs door den beschermheer Z. K. H. Prins *Alexander* verleend, aan de handboogschutterij *de Vriendschap*, te Stratum.

2.) De gouden medaille, of eerste prijs, aan *de Harmonie*, anders gezegd Zwartmakershof te 's Bosch.

3.) De zilveren medaille of tweede prijs aan de schutterij *Honos alit arcum* van Tilburg, welke schutterij ook ten vorigen jare dezelfde medaille behaalde.

4.) De bronzen medaille voor het schieten van de meeste rozen, aan de schutterij *Alliance d'union* van 's Bosch.

5.) De bronzen medaille voor het schoonst geoordeeld costuum der schutterij, aan de schutterij *de Eendragt* van Zalt-Bommel.

6.) Het eereteeken voor het schieten van de meeste punten, aan den schutter *P. J. Vermeest*, van het gezelschap *de Vriendenkring* te Breda.

7.) Terwijl de bronzen medaille voor de verst afgelegen opgekomen schutterij, nog aan eene van de twee opgekomene schutterijen van Breda moet worden gegeven, waaromtrent nog een verschil bestaat.

Na den afloop der prijsuitdeeling begon het vuurwerk, afgewisseld door muzijk, en te middernacht was alles rustig en tot ieders genoegen afgeloopen.

— Den 12 dezer zal van Harderwijk te water naar het Nieuwe Diep vertrekken een detachement van 100 manschappen, onder bevel van den kapitein der infanterie *H. G. Boon*, den 1sten luit. der infanterie *H. M. de Meijer*, den adspirant-betaalmeester *G. Dijkmans* en den officier van gezondheid derde klasse *J. H. A. B. Riebentisch*, om den 14den daaraanvolgende, met het schip *Elisabeth en Antoinette*, gezagvoerder *H. A. Bezier*, naar Java te vertrekken.

— Te Sloten, provincie Noord-Holland, ontstond laatstleden Woensdag namiddag, ten drie ure, onverwachts in eene arbeiderswoning een geweldige brand, die spoedig zoodanig de overhand nam, dat drie woningen, door vijf huisgezinnen bewoond, de prooi der vlammen geworden zijn. Ten zes ure was men den brand geheel meester.

— Het provinciaal geregtshof van Gelderland heeft uitspraak gedaan in de zaak van *Maria Jans*, huisvrouw van *Lubbert Hop*, uit Heerde, gemeente Harderwijk, oud 72 jaren, aangeklaagd van het kind harer dochter, dadelijk na de geboorte, om het leven gebragt te hebben. Het hof heeft de beklaagde schuldig bevonden en tot de straf des doods veroordeeld. De heer president, Ridder *van Rappard*, heeft, na het lezen van het vonnis, eene indrukwekkende aanspraak tot de veroordeelde gerigt, welke daardoor zeer getroffen scheen te zijn.

— Uit Lekkerkerk meldt men van den 30sten Junij:

»Zie hier eenige nadere bijzonderheden omtrent den moedermoord, in de gemeente Streefkerk gepleegd: Heden morgen is er in de naburige gemeente Streefkerk de volgende ijzingwekkende gebeurtenis voorgevallen. Zekere *W. Verduijn*, bouwman aldaar, leed voor eenige jaren aan vlagen van krankzinnigheid, welke men gepasseerden Vrijdag wederom bij hem bespeurde. Niettegenstaande herhaalde en dringende waarschuwingen, welke de betrekkingen ontvingen, om hem even als vroeger in verzekerde bewaring te stellen en voor anderen onschadelijk te maken, kon men daartoe nog niet besluiten, hetgeen voornamelijk schijnt tegen

gehouden te zijn, door de moeder, uit te ver gedrevene liefde voor haren zoon, waarvan zij dan ook op eene ongelukkige wijze het slagtoffer is geworden. Zich heden morgen met den krankzinnige en diens huisvrouw in het land bevindende, om de runderen te melken, waren zij daarmede naauwelijks begonnen, toen hij, gewapend met een stok op zijne moeder aankwam en haar daarmede eenen slag op het hoofd toegebragt, ten gevolge waarvan zij oogenblikkelijk levenloos nederstortte, terwijl hij verder het lijk op eene afschuwelijke manier mishandelde. Zijne vrouw redde zich met de vlugt. Men heeft den dader dadelijk gearresteerd en in handen der justitie te Gorinchem overgeleverd.

— Men verneemt, zegt de *Amsterdamsche Courant*, dat onze stadgenooten, de boekhandelaars *M. Schooneveld en Zoon*, plan hebben om, gelijk zulks in het meerendeel der groote steden van ons Rijk reeds geschiedt, ook voor deze stad een maandboekje uit te geven, dat de door ons stadsbestuur toegezegde authentieke opgave zal bevatten van alle ingeschrevenen in de geboorte- huwelijk- en sterfregisters te dezer stede, onder bijvoeging van eene lijst der publiek geveilde eigendommen en den prijs, de aanbestedingen in de provincie, enz. Dat de uitgevers dezen *Nieuwen Amsterdamschen Mercurius* niet slechts van plaatselijk belang willen doen zijn, blijkt uit de verdere rubrieken, die dit boekje zal bevatten, onder anderen uit het belangrijke: *Handel en Nijverheid*. Wij hebben grond om te vertrouwen, daar de redactie, zoo wij vernemen, in bekwame handen is, dat dit maandboekje der hoofdstad tot sieraad zal zijn, en in eene behoefte zal voorzien, die sedert 1815, toen zijn naamgenoot ophield te bestaan, door velen gevoeld is.

— Volgens het dagblad *Overijssel*, heeft de Heer *Bisschoffsheim*, in de conferentie den 15den dezes te Osnabrück over de aansluiting van den Overijsselschen-Spoorweg aan de grenzen van Hannover, verklaard, niet te kunnen treden in het voorstel der Hannoversche Regering, om den spoorweg op Lingen te rigten. Er wordt bijgevoegd, dat, zoo het besluit der Hannoversche Stenden ten aanzien van den Wester-spoorweg gunstig uitvalt, door de Hannoversche Regering concessie zal verleend worden op het ontwerp om bij actiën het leggen van eenen spoorweg van Lingen over Noordhoorn tot aan onze grenzen bij Latdorp te ondernemen, in de verwachting, dat zich in Nederland eene maatschappij zoude vormen, om den weg van Latdorp tot Almelo, een afstand van 4 uren 25 minuten, af te werken, en dat de Heer *Bischoffsheim* zou bereid zijn, om van zijne concessie voor deze rigting afstand te doen.

— Gedurende de maand Junij zijn over den Hollandschen IJzeren Spoorweg vervoerd 71,886 reizigers, en heeft de opbrengst bedragen *f* 69,538.90; zijnde het bedrag nu in de eerste helft van dit jaar 285,505 reizigers en *f* 292,321.44.

Over den Rijn-Spoorweg zijn gedurende de afgeloopene maand vervoerd 59408 reizigers; opbrengst van reizigers *f* 67,046.80 en van goederen *f* 10,469.11,

— De heer *Gachard* te Brussel, heeft thans ter perse gelegd: *Correspondance de Guillaume le taciturne, prince d'Orange*, een werk waaraan hij vijftien jaren heeft gearbeid.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 3 Julij.

TARWE en ROGGE met weinig handel bij gerijven aan benoodigden verkocht; Tarwe: 128, 131 ℔ witb. Pools. *f* 340; 126, 127 ℔ bonte Pools. *f* 305, 315; 123 ℔ bonte Eider *f* 270; 130 ℔ oude Rostokker *f* 325; 130 ℔ bonte Pools. *f* 328; 129 ℔ dito *f* 332.

ROGGE: 121 ℔ oude Pruisis. *f* 223 bij partij; en bij gerijven: 120 ℔ dito *f* 242; 121 ℔ Pommer *f* 230; 118, 121 ℔ Odessa *f* 225, 235.

GARST in een doen; 112 ℔ puike nieuwe Deens. *f* 158.

HAVER en BOEKWEIT zonder handel.

KOOLZAAD in een doen; Verkocht: Deensch 43 P. vl.; nieuw Overmaasch $51^1/_2$ P. vl.; nieuw Betuwsch 50 P. vl.; Vlaamsch 51 P. vl. nieuw Betuwsch Aveelzaad 48, 50 P. vl.; op 9 vaten Olie in April e. k. $51^1/_2$.

LIJNZAAD zonder handel.

RAAPOLIE niet williger: op 6/w. *f* $29^3/_4$; Vlieg. *f* $28^3/_4$; 1°. Sept. *f* 28; Oct. *f* $28^1/_4$; Nov. *f* $28^1/_2$; Dec. *f* $28^3/_4$, $^1/_2$; Mei e. k. *f* 30.

LIJNOLIE slap; op 6/w. *f* $28^1/_2$; Vlieg. *f* $27^1/_2$, $^1/_4$; 1°. Sept. *f* $27^1/_4$; Oct. *f* $27^1/_2$; Mei e. k. *f* $28^1/_4$.

HENNEPOLIE; op 6/w. *f* $30^1/_2$; Vlieg. *f* $29^1/_2$.

RAAPKOEKEN: de 1000 stuks *f* 57 à 60. LIJNKOEKEN: de 100 stuks *f* $8^1/_2$ à $10^1/_2$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 3. JULIJ 1846.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f*	9,75	tot *f*	10,55.
Het dito dito Rogge	» »	0,00	» »	6,10.
Het dito dito Boekweit	» »	0,00	» »	6,50.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.			»	0,17.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.			»	0,17.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.			»	$0,26^1/_2$
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			»	0,33.
Een Nederl. pond Tarwe meel			»	0,34.
Een dito pond grof Tarwe-meel			»	0,17.
Een dito pond Boter			»	0,66.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)			»	4,00.
Het 1000 Eiken Telhout			»	2,75.
Het 1000 Doof Hout			»	2,00.
De kar Spaanders			»	2,85.
De » Struiken			»	2,70.
De 100 Mutsaard			»	3,25.

199ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

TWEEDE KLASSE.

5e Trekking. N°. 13012, *f* 2500; N°s. 13929, 8892, ieder *f* 1000.
6e » N°. 9027, *f* 1000.
7e » N°. 19167, *f* 20,000; N°. 10239, *f* 1000.
8e » Geene.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (3 *Julij*) was de fondsnotering: Ned. $2^1/_2$ pCt. $61^1/_8$; 3 pCt. $73^1/_4$; 4 pCt. 95; Amort.-Synd. $3^1/_2$ pCt. $89^7/_8$; Handelm. 176; O. Ind. Leening 4 pCt. 95; Aand. Rijn-Spoorweg $111^3/_4$; Haarlemmermeer 5 pCt. 106; Belgie $2^1/_2$ pCt. 53; Spanje Ardoins $19^7/_8$; dito Onbep. St. $19^3/_{16}$; 3 pCt. $37^7/_8$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $31^3/_4$; Ardoin Coupon $18^7/_{16}$; Portugezen 3 pCt. te Londen $50^9/_{16}$; 4 pCt. $49^3/_8$; Binnenl. 5 pCt $52^1/_4$; Rusland 5 pCt. $107^1/_2$; dito 1828—29 106; Certif. 1831—33 $97^5/_8$; 4 pCt. bij *Hope* 91; Id. bij *Stiegl.* $89^5/_8$; Amerika Bankactiën 5; Oostenrijk Metall. $108^7/_8$; Id. $2^1/_2$ pCt. $60^3/_4$; Weenerbank 5 pCt. $103^5/_8$; Brazilie $86^1/_2$; Mexiko $26^3/_4$; Grenada $22^1/_2$.

Advertentiën.

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER *NEDERLANDEN*.

VERPACHTING VAN TIENDEN, RIETGEWAS EN NAGRAS.

ONDER HET RENTAMBT *ZWALUWEN*.

De RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, te *Zwaluwen*, zal, als daartoe gemagtigd, op na te noemen dagen, des voormiddags ten 9 ure, *in de Kerk te Hooge-Zwaluwe*, aan de meestbiedende of eerstmijnende, bij winning van Strijkgeld VERPACHTEN:

Op *Maandag den* 13. *Julij* 1846, ten overstaan van den Notaris A. VAN DER POEST CLEMENT, te *Fijnaart*.

De **KOORN** en **ZOMERZAAD-TIENDEN** van de geheele jurisdictie van de *Hooge-* en *Lage Zwaluwe*; en

Op *Dingsdag den* 14. *Julij* 1846, ten overstaan van den Notaris C. J. VAN DIJK, te *Zwaluwe*:

De **VLAS-** en **ZOMER-** en **WINTERGARST-TIENDEN** van de geheele jurisdictie van de *Hooge-* en *Lage Zwaluwe*; daarna het **RIETGEWAS**, benevens het **NAGRAS** van de gehooide perceelen in den Polder de *Harmonie* onder *Zwaluwen*.

De Voorwaarden van Verpachting kunnen dagelijks ten kantore van gemelden Rentmeester worden gelezen, terwijl bij denzelven, alsmede bij den Opziener C. C. VOGEL, te *Hooge Zwaluwe*, nadere informatiën te bekomen zijn.

De Rentmeester voornoemd,
J. G. BECKING.

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER *NEDERLANDEN*.

De RENTMEESTER derzelve Goederen, voor het Rentambt *Breda*, zal, als daartoe gemagtigd, in het openbaar, bij winning van Strijkgeld, **VERPACHTEN**:

Op *Maandag den* 13. *Julij* 1846, des morgens ten 9 ure, ten Gemeenteshuize te *Alphen*:

De TIENDEN van *Alphen*, voorheen verpacht door den Heer Ontvanger van het Kanton *Oosterhout*, in 11 Klampen.

Op *Woensdag den* 15. *Julij* 1846, des morgens ten 10 ure, ten Herberge van ADRIAAN KUIJPERS, te *Gilze*:

4 Klampen TIENDEN onder *Gilze*, herkomstig van het Domein van *Breda*, zoo als die in vorige jaren zijn verpacht.

Op *Donderdag den* 16. *Julij* 1846, ten Herberge van J. STUITS, te *Zundert*, mede ten 10 ure des morgens:

11 Klampen TIENDEN onder *Zundert*, herkomstig van de Domeinen te *Breda*.

Op *Vrijdag den* 17. *Julij* 1846, des morgens ten 9 ure, ten Herberge der Erven WARMENBOL, te *'s Prinsenhage*:

13 Klampen TIENDEN onder *Ginneken*, en
17 Klampen TIENDEN onder *'s Prinsenhage*.

Beide herkomstig van het Domein te *Breda*.

De Conditiën van Verpachting liggen ter visie ten Kantore van den Rentmeester, alwaar nadere informatiën te bekomen zijn.

GINNEKEN, 2 Julij 1846.

De Rentmeester voornoemd,
W. F. E. VAN DER BORCH.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers